

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára

Egész évre	8 K
Fél évre	4 -
Negyed évre	2 -
Égyes szám ára 20 fillér.	

Felélős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Erő könyvkereskedésben Alsólendva.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyilttér sora egy korona.

A posta.

Alsólendva, november 30.

A posta- és távírda-intézmény rendeltetése az államterület egészének behálózása mellett elsősorban ama kulturális követelménynek minél teljesebb kielégítése, hogy az egymástól távollévők szellemi érintkezése a legteljesebb mértékben megkönnyíthessék.

Másodsorban az anyagi forgalom ama részének lebonyolítása, mely az egyéb rendelkezésre álló forgalmi berendezések drágasága és nem eléggé elterjedt volta és viszonylagos lassúsága folytán vezetett intézmény nélkül az így elért tökéletességgel végezhető nem volna.

Harmadsorban: magyarázat nélkül is érthetőleg állami és szorosan nemzeti szükség. Végül és utolsó sorban államháztartási anyagi érdek is.

A posta és távírda tehát — mint legfontosabb kulturális és forgalmi intézmény, s mint jelentős bevételi forrás, egy külön üzletág — a működéséhez fűződő sokféle követelmény és a mindenkiféle álló közérdek szempontjából csakis állami kezelés mellett töltheti be fontos hivatását. Miért kell tehát a posta- és távírda-üzletnek állami kezelésben lenni?

1. Azért, mert a távirat és levélforgalom lebonyolítása csakis a forgalom legmagasabb követelményeinek megfelelő eszközökkel rendelkező hatalom, az állami kezében válhatik biztos, gyors és olcsóvá.

2. Mert egy akármilyen anyagi erővel rendelkező magánintézet sem tudná garantálni a reábitott erkölcsi (levéltitok) és anyagi értékek biztonságát, megbízható kezelést úgy, mint az állam, kinek mint jogi személynek, válogatott és teljesen szakképzett, megbízhatóság tekintetében erősen kipróbált, s — hála Istennek — ma már tisztességesen fizetett és biztos anyagi existenciával rendelkező, felelősséget hivatalkos-sággal rendelkezők.

3. Ugyanezen okok s ama körülmény, hogy az államnak a forgalom minden vízi és szárazföldi eszköze, bár méltányos ellenszolgáltatás fejében, de már az üzem-engedélyezéskor kikötötten, kötelezőleg rendelkezésre áll, — a forgalmat a leggyorsabbá teszi.

4. Az előbbi pontban említett közlekedő szállítás mellett, de meg azért is, mivel az állam ezen üzletága nem nyereszkesedés alapul, az üzleti bevétel mennyiségének kérdése csak utolsó sorban szerepelvén, — olcsóbbá lesz.

5. Ott is állít fel postákat és távíró hivatalkokat, ahol jövődiki bevetelére különben alaposan ráfizet; ahol a magánpostaintézet hivatalkokat semmi esetre el nem helyezne, fontos kulturhivatásának tett ele-

get, bevónván a különben elhagyott vidékeket is a forgalom áldásaiba.

Ezen okokból tehát szükséges a posta- és távírda-üzletet állami kezelésben tartani, nem is érintve egy állam biztonságának kérdését. Gondoljunk csak a háborúra s hogy ugyanakkor ennek a mérhetlenül fontos intézetnek részvényei tán nagyrészből a külföldi piacon fekszenek.

Mármost miként kezeli az állam a postát és távírdát?

Az összes hivatalok bár ugyanazon szabályok alkalmazásával, egyöntetűen, központi vezetés és szoros ellenőrzés mellett végzik is teendőiket, mégis kétféle hivatalkokat különböztetünk meg:

Vannak I) szorosan vett kincstári hivatalok;

2) Postamesteriségek.

Nagyobb forgalmi pontokon, a hol a kezelés áganként annyi munkaerőt igényel, hogy azok beosztása, vezetése, ellenőrzése sok tapasztalatot, szakudást, tapintatot, szélesebb látókörrel igényel: a hivatalok kincstári kezelésben vannak.

Hol a forgalom kisebb s egy, vagy kevés számú munkással lebonyolítható: ott postamesteriségek állítanak fel s ezek a forgalom és jövődiki bevétel nagysága szerint osztályokba sorolhatók.

A kincstári hivatalt egy magasabb rangú, hosszabb szolgálati idővel rendelkező és azon tagadhatatlanul nehéz és rendkívül felelősségterhes állásra teljesen rátermett, s lévén bizalmi állás: teljesen érdemes hivatalkot vezet. A postamesteri állomás betöltésére ellenben a követelmények szerint elegendő, ha a folyamodó 18-ik életévét betöltötte, magyar honos, büntetlen előéletű, irni, olvasni, számolni tud, s nem is okvetlenül kell szakképzettnek lenni, mert a hivatal átvevén tarthat egy vagy két számadástételre képes kiadót, akik egy bizonyos határidőn belül kiképzik, mikor aztán vizsgáztat leheteti.

Tudomásunk szerint az intéző körök ezen minimális követelmények mellett mindig figyelembe veszik a pályázó szakképzettségét s természetesen vagyonai állapotát, de bár a leg gondosabban válogassanak is a jelentkezők között, mégis gondolkodás nélkül ki lehet mondani, hogy úgy az állam, mint a magánosok érdeke az, hogy lehetőleg kincstári hivatalok állítsanak fel mindenütt, ahol a szükséges előfeltételek megvannak erre.

Egy nagyforgalmu I. osztályú postahivatalnak, mint Alsólendva, hol amugy is csak fért postamester lehet s mely néha 20—22 ezer koronájába kerül a kincstárnak évente (Alsólendva 13.000 korona fizetést és szállítást kap körülbelül), ugy a közönségnek, mint az állam érdekének megfelelően — előbb vagy utóbb — kincstári hi-

vatalá kell átváltatni, főként ha személyi változás történik. Így lett kincstári hivatal Marcali és Tapolca is.

Miért?

Mert az államkincstár saját kezelésébe veszi a hivatalt: 1) a forgalom követelményeinek okából.

Amelyik helységnek akkora kereskedelme, annyi pénzügye, oly nagy vidéke, közhivatalai stb. vannak, mint Alsólendvának, csak kincstári kezelésben felletl már meg ezután a hivatal. Egy postamester egy-két kiadóval azt a szolgálatot el nem láttathatja.

2) Azért, mert Alsólendvának jövődiki bevetéle ezidőszert már meghaladhatja azt az összeget, amibe a mindenesetre drágább kincstári kezelés kerül.

3) Ha nem haladja is meg, a kincstár mégis létesíti, mert egy a belső szolgálat, melynek körébe tartozik a hivatalban végzett s most már sok és sokféle munka, mint a külső szolgálat érdeke megkívánja.

A külső szolgálat alatt értjük a postai anyag és táviratok gondos, pontos, megbízható s minél gyakoribb kézbesítését. Többé az egész napon át felvett és más-más érekeztet anyagnak a vasutról be és ki való pályaudvarra közvetítését. Erre pedig hozzáférő s megbízható, esküt tett szolgalmeseményzet bizonyára alkalmasabb, mint az innen-onnan felfogadott, egyébként talán teljesen megbízható, de nem rátermett és nem hozzáértő napszámósok.

Annyi tény, hogy a posta államostól a lakók 50 százalékának meg volna a maga haszna s a néhány intelligens postás-család társadalmilag sem lenne hátrányos Alsólendván, s mint fogyasztó — a kereskedőkre és háztulajdonosokra.

Éhség, nyomor, kétségbeesés.

Tán sohasem volt még helyénvalóbb a humanizmus gyakorlásának emlegetése, mint éppen most a ránk közönlőtől tüközöbben, mikor előre láthatólag a nyomozott drágaság meg jésztöbbe, elviselhetetlenébbé fogja tenni a tél nyomorúságait.

A szállingózó hópehelyek, — a tél eljöttének eme biztos hírneike — mely aggodalommal kell szemlélünk s elszorultó szívvel gondolunk azokra a szerencsétlen embertársainkra, kiiktől a sors mostohaasága a legszükségesebbeket is megtagadta. Mi lesz velük? Hogy fognak átérgetődni a rájuk váró nyomorúságok, szenvedések hosszú Kátváriáján? Lesz-e segítő, vigasztaló kéz számukra? Nem bontja-e meg az eddig áldatosan működő kezeket a minden téren jésztö módon megnyilvánult drágaság, mely gondot okoz az eddig jólétben élőknek is ély barázdákat szánt az eddig oly szivesen segítő közepostálybeliek arcára? Vajon áthatja-e annyira a krisztusi szeretet a szívetek, hogy képesek lesznek

megosztani a mindennapi a szűkölködőkkel, mert sajna, felesleg alába akad?

Izonyu kétségek mardoshajgk szegény szűkölködő embertársak szívét, hacsak egy pilanlata is belegendolnak az ideit bel borzalmaiba. Valóban jiszto kép tárul eljünk, mely képes a legedzettebb s a nyomoruságnal kipróbált férfi-szívét is megremegtetni s a kétségbeesésbe kergetni.

E keserűségk tél szivek s kétségbeesésben vergődő lélek megnyugtatósa a társadalom kötelessége. Bármily nehéz legyen is a maunk élete, lehetetlen elzárkoznunk a segítés gondolata elől akkor, mikor szegény embertársaink az állatok szenvedésével s nyomoruságival küzködnek a tél nehéz napjaiban. Lehetetlen, hogy a legkeményebb szív embert is részvétre, könyörületessegre ne indítsa a hiányos ruhában éhező s fázó embertársának látása. Lehetetlen, hogy bárki is megvonja segítségét akkor, mikor tudja, hogy vele az éhező s didergő felebarátját a züllesztöl menti meg. Mert hány olyan szegény szűkölködő téred a bün utjára, kinek lelke nem megrögzötten gonosz, csak a végső kétségbeesés, a létfenntartás ösztöne kergeti bünbe. Ettől megvó, visszatartani embertársainkat, annyival is inkább kötelességünk, mert bünösségük részben a mi lelkünk is átszáll. Bünrészesek leszünk, ha elutasítjuk a kéro kezét s ha az eszedkő tekintetek elől elfordítjuk az arcunkat.

A szűkölködők segítésében nagyobbok tevékenység kell a télen kifejténi. Széleskörű társadalmi akciót kell inditanunk, hogy lehetőleg elnyitshik a borzalm nyomort, mely szegénysorsu felebarátainkra vár. A vezetó szerep huzamunk egyesületaink illeti s ezek között is első sorban a nögyeletet. De a nögyeleten kívül is buzgólkodhatnánk neveszvízu hölgyeink a szegények segítésében. Kifogyhatatlan leleményességk bizonyára tud alkalmas módot találni arra, hogy mikép gyűjtshetők a szegényeknek. A gyermekvédő ligájára tervezt vet zsuokat is inkább e célra használhatnák fel, hisz itt közelebb áll a nyomor, mint amott. Aztán meg, ha igazak akarunk lenni, azt sem hallgathatjuk el, hogy a lény évbén már óriási összegekkel zsebelt be az ország különböző helyeiről s tölünk is tekintélyes summát vitt el, dehat мүködéséről vajmi keveset hallunk, azt pedig, hogy alsólendvai élet.

hagyott gyermekeit is pártfogásába vegyen, hiába is várjuk. Kár a nemes fáradságot, kár a pénzért.

Sokkal hasznosabb é eredményesebb munkát végezünk, ha itthon segítük közvetlenül az elhagyottakat, mintha pénzünkkel idegenbe küldve várjuk a segítségét. S ha mindenenra a gyermekkel kívánunk jót tenni hölgyeink, ajánlunk erre is módot. Alakítsanak egy szegénygyermekeket felruházó s segítő egyesületet, rendezzenek hangversenyt, bájt az egyesület javára, vagy alapítsák meg a tél folyamán a napközi otthont az elemi iskolákban. Ezzel az utóbbival pláne nemcsak a nyomort enyhítik, de a nevelésügynek is nagy szolgálatot tesznek.

Más városokban a tél felruházást a nögyeletken kívül a jótékonyuló asztaltársaságok végzik, az életemben való ellátást pedig a népkonyhák. Miért ne alakítsunk mi is egy ilyen jótékony asztaltársaságot?

Mivel a közegző tél a maga nagy problémáival mindentől humanizmusra ösztönzi az embereket, szeretjük hinni, hogy városunk sem fog elmaradni a cselekvésben s nálunk is már a legközelebb történnek kezdeményező lépések.

Egyről-másról.

(Magyarországon kívül nincsen élet. — Egy sirdomb felett. — A munkásszerződésék.)

Az újságok téle vannak az amerikai nagy krachok szenzációival s az ezzel egyidőben beálott tömeges visszavándorlásokkal. A mult hét egyik napján a csokányrai állomáson mintegy 250 magyar visszavándorló utazott át, kiknek egyike a következőket mondta el tudósítónk előtt:

— Boldogok vagyok uram, hogy elérhetik a drága haza földjét. Most értjük csak meg a költőt, akinek a szava szerint itt élünk, halunk kell. Bittal se lehetne kivérni bennünket már ebből az országból, amelynek határát — azt hittem — többé soha láthatom meg... Mással évezőt elmentünk ki huszan együtt Amerikába. De ezalatt a másfél év alatt alig volt egy jó napunk. Nehéz, három munkát végeztettek velünk a bányában s ha javítani próbáltunk helyzetünkön, megkorbaócsolt bennünket. Egy társamat, aki sóznai akart, orvul agyonlöték, mi pediglen aztán már mozdulni se mertünk. Csak túrtünk, csak szenvedtünk. Három héttel ezelőtt végre elbocsájtottak bennünket a szolgálatból. Azt mondták, hogy munkacsökkenés miatt történt. Uram, leírhatatlan rom fogott el, mikor megtudtuk,

hogy szabadok vagyunk, hogy hazajöhettünk. Pénzre tettük mindenünket, és mos itt vagyunk. Övön lsten mindenkit Amerikától!...

Mondá é szemében megcsillant a nehezen várt hazatérés örömkönyve...

A katonai brutáliságok áldozatainak száma ismét szaporodott egysz Singer Mór, az agyongyőrt, beteg katoná meghalt... Mikor lefotógták a szemét, csak annyit susogott lázas ajkára:

Ha felgyógyulok, amit nem hiszek, biztos álannék megkínzódom. De így annyira bizony a bosszúállást...

Aszva pedig, aki érti egy nő gyengeségét, nem áll boszut akkor, akik halálba kergettek a fiát. Tudja, hogy ugys hiába tenne. A fiat nem adhatja már vissza neki senki s legkevesebé azok, akik elhagyták veszni s minek csinájnom magából is mártírt... Singer Mór káväriája ut kezdődik, hogy besorozták katonának; ut folytatódik, hogy egyizben súlyosan megbetegedett s midőn elpanaszolta baját felebarátainak, a t-udó regimens-doktorok ráfogták, hogy szimuláns; ut éez vögdök, hogy Singer nem volt szimuláns, hanem igazi, nagy beteg, mert meghalt.

Olyan egyszerű, olyan sablonos ez a historia és mégis ökolbe szorl a kezünk, ha gondolunk rája. Mikor évet az a kegyetlen hajszá, amit a kaszárnyák ridég falán belül íznek? Mikor szánják meg az apró áldozatokat?

Már nem tarthat sokáig. Kötélfel fogják katonának az ifjut ma, mert fél tőle: megerjúk. De vajjon nem jön-e idő, mikor a kötéllel is hiába fogják?!

Most kötik javában országsszerzte a gazdasági munkás-szerződéseket... Van ezekben a szerződéseknek a többi közt egy igen szomorú pontjuk, amely a betöltendő munkaidőre vonatkozik. Nagyon divatos ugyanis, hogy a munkaidő földtulajnos a nyári hónapokra hajlna 3 óráról este 10 óráig lezsedgetik a maga paraszti-jait, úgy hogy ezeknek a szegény páriáknak alig van idejük a pihenésre. És még ezek az urak mernek humanizmusról, egyenlőségéről beszélni a gyűléstermekben! Bocssánnak meg érte, de én azt mondom, hogy pl Németországban a kutyanak jobb dolga van, mint Magyarországon a parasztnak, ahol a parasztot csak a képviselő- és egyéb választások ritégek tekintik érző embernek. Hogy micsoda kíméletlenség ennyire kiszámányolni egy csoportot: azt tudják mindenki, még azok is, akik aktív részt vesznek a kiszorításban, de hogy végre-valahára miért nem szájbak meg, hogy a zsarolásban meddig is lehet elmenni itt Magyarországon, azt nem tudja senki, pedig nagyon szeretnénk tudni... Mert kérem, a parázs is ember s neki is fáj, ha a börtet buzzák.

Apró képek.

— Az „Alsólendvai Híradó” eredeti tarczája. —

I. Este.

Isten tudja mióta ölnék már egynás mellett. A lény lehajtott fővel varrogat, a férfi pedig nézi az egymásba folyó életüket.

Mintha nem is ülene itt egyebéért, csak azért, hogy nézhesse.

A másik szobában az öreg néni olvas valamit régi, összekazakozott könyvből, — alighanem a kölcsönkönyvtárból vették ki s ott rekedt náluk.

Az óra mutatója egyhango perccéssel jár odább, odább, a széles ernyővel letakaró lámpa pedig felhúnyott borit az egészen szegénys szobára. A székék foltozott szöveteire, a kőcsos végű szőnyegre, az országlétszen alumíniumokra s a kopottmázu nagy ebédfasztalra, a melyen szanaszót hevernek kiszabott ruhadarabok, gombok, cernászálak.

— Emmi, — szólal meg a férfi.
A lény fel se néz a munkájáról, mintha nem is hallaná.
— Emmi, kérem...
— Mit akar?
— Hallgasson ide, hadd mondok el az egész dolgot úgy, ahogy történt.
— Nem akarok hallani semmit az egészről. Maga csinálhatja azt, amit tetszik; semmi közöm hozzá.
— Van köze, hiába akarja tagadni. Van köze hozzá, mert...

— Mert?
— Mert szeret...
— Szeretem? Honnan tudja?
— Oh! hiszen maga mondta. De hánszszor, hánszszor...
— Elmélekézik csak vissza azokra a lázas szavakra, amelyekkel akkor fogadtok, mikor betegségem után először láttam, — emlékekézik csak vissza, hogy adta a váratlan öröm ajkára azt a szót, amit úgy titkolt eddig, — emlékekézik vissza arra a lángoló, forró csókra.
— Játék volt...
— Nem igaz.
— Csak jobban tudom, mint maga. Láttam, hogy szerelmes belém, hát megmondolattam én is úgy mutattam, mintha az volnék. Játék volt, megdondolattam játék, ne haragudjék érte...
— Köszönöm, hogy legalább őszinte volt. Áldja meg az Isten...
A küszöbön még egyszer visszanézett, hátha a lény szől még valamit. De ez nem szől, lehajtott fejt a varrársra s ötözetelt szorgalmas s csak mikor a fiatal férfi kiment, akkor vette fel lángoló arcát — s reszkét, imbolygó léptekkel átment a másik szobába s letérdelve, firtos fejt az öreg néni öblébe hajlta, úgy zokogta:
— Ugy-e, jobb így? A koldusoknál nem való a szereltem...

S mintha a szegénység szoba minden butor-zata s a szomorú este néma hangulata igazat adott volna ennek a boldogtalan gyermeknek, akinek szívevé rászállt az este — anélkül, hogy valaha mosolygól, derült reggelt ért volna...

II. A jegyesek.

Az utolsó este. Még egy rövid éj s aztán odaállanak a pap elé, elmondani az esküt, mely egy egész életre fogja őket összekötöni.

A szép léány ott áll a zongora mellett, — Chopinolt játszóval valami barcarollet. Az első hangok a csendes, néma, vágyteli boldogságról zengtek, majd mind szilajabb-szilajabb lett a zene hangja, az ütemek káprázatos hangvégülése elragadja a játszó s lázas, kipirult arcát futtatja fehér ujjait a fehér billentyűkön — s mikor elé, dobozoz, félig mámorosan, fénylő szemekkel, dobozozó szívvel é csókra vagy ajakkal fordul a mellette ülő férfi elé, aki egykedvű, buta mosolygással kérdezi:

— Elfáradt, kedves?
Aztán magához öleli szép jegycset s mig amaz először szerető szíve egész tüzet odacsokolja az ajkaira, ez is megcsókolja őt, úgy, amit már előtte nagyon: sokakat megcsókolt — s aztán néman, csendesen ül tovább.
A léány úgy szeretné kitálnai a férfi gondolatát. Vajjon mit gondolhat ez az első igazi csók után? S mig hallgatag nézi a férfi arcát, vonásaitól, ábrándos zemeiből igazi, tiszta boldogságot olvas ki s feligatolt képzelte rózsás szívvel szelni a jövőt.
És a férfi? Azon töléplődik, hogy a hozományból tulajdonképpen mennyi marad, ha az adósságait mind kifizeti...

HIREK.

— **A vármegye házából.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága december hó 9-én d. e. 10 órakor, Zalaegerszemen, a vármegyeház gyűléstermében közgyűlést tart. — A közgyűlés tárgysorozatot 169 kisebb-nagyobb ügy fogja képezni.

— **A nögyélet gondoskodása.** A helybeli ízr. nögyélet csökkenteni akarván a nélkülöző, szegénysorsú emberek nyomorúságait, az előbbi évek szokásához híven most is pártfogalombá vette a sors mostoháit. E héten 7 helybeli szegény özevgyasszony között 98 koronát osztott szét tüzelfő-fára. Emberséges cselekedete önmagát dicséri.

— **Felhívás a szegény iskolagyermek-ek érdekét.** Mindenkinék élték emlékeztében lehet még az a humánus mozzanat, mely tavaly indult ki a Polgári Olvasóegylet választmányától s mely oda irányult, hogy a salbonzsúrt s mindamellett sok veszőségbe és pénzbe kerülő ügyi időzöltek pénzbelig megváltásának s az így begyűlt összeg szegény iskolagyermek-ek felruházására fordítsassék. A mozzalomnak lett is szép sikere, amennyiben a begyűlt pénzből 10 helybeli szegény iskolagyermek volt ellátható meleg tál ruhával. Ez mindenesetre szép szám, de alig eghyhadma azoknak, kik rászorultak volna a segegyezésre. A választmány azért az idén ezen üdös mozzalmat kiakarván terjesztjen, ezennel felhívást intéz az egész alsólendvai társadalomhoz s az emberbaráti szeretet szent nevében kéri, hogy a gazdagok a maguk koronáit, a szegények a maguk filléret, melyet újkékor a haszonnalán s minden erkölcsi értéket nélkülöző gratulációkra szoktak elpocsékolni, fordítsák erre a nemes célra. Mindenki, aki a mozzalomban részt akar venni, írja alá nevét a Pollák József egyleti pénztárnok által kibocsátandó ívre azon öszeggel együtt, melyet a célra szánt. Az ügyi időzölteket így megváltók nevei annak idején lapunkban közölteni fognak. — A begyűlt öszegen vasárnok tál ruhák pedig karácsony előtti vasárnap fognak a helybeli szegény iskolagyermek-ek között az egylet helyiségeiben kiosztatni.

— **Járásuk szaporodása.** Az alsólendvai járás területén ez év augusztus 1-től október 31-ig született 423, meghalt 194 lélek. E szerint a szaporodás 235 volt.

— **Az egy-gyermek-rendszer ellen.** A veszprémi székesskáptalan újtóvól kezdve azoknak a családok cselekedete, akiknek keftendő több gyermekök van, gyermektartási pótlékot ad. A harminc gyermek után évi 10, a negyedik után évi 20, ötödik után évi 30 koronát és így tovább fokozatosan, a gyermekek tizenhar- madik életéig kapják. Azonkívül minden gyermek születése alkalmával 15 korona segegyítésben részesíti a szülőket. A káptalan tizenegy gada- ságában van: — 12 éves korban 347 fia, 336 leány-gyermek. Első évi pótlékok öszegge: nyolc- ezer korona. — Hozzátehetjük, hogy ez minden eddigi fizetésjavításnál legjobbet ér; mert az kapja a jutalmat, aki minden fillérjét a nemis intencióra használja is fel. Egyik leges pedagógusai mon- dását láfjuk elismerni: „Le a kalappal, a nagy- esaládú apák előtt!”

— **Nők a kaszinóban.** A helybeli Polgári Olvasóegylet választmányá ma volt vasárnap tartott gyűlésén igen érdekes újítást hozott be. Elhatározta ugyanis, hogy minden szerdán és szombatban a nők részére is megnyitja az egylet helyiségeit. — Remél- hetőleg a nők minél számosabban igénybe fogják venni ezen kedvezményt s egy kis változatosságát visznek megjelenésükkel az egyhangú Kaszinói életbe.

— **Megakadályozott párba.** Keszthelyről írják: Svastits Gyula és ifjabb Deák János balaton- edericsi birtokosok öszesszólalkozásból kifolyólag párba jara hivaték egymást. A segedék megállítot- ták, hogy a Fekete-éle kastély kerjében mér- kőzzenek a telek. Felállás előtt azonban a csendőrség behatolt a kastély kerjébe és a párbaít meghusította, a kardokat elkobozta és jelentést tett a hatóságának.

— **A murai aranyosmást.** Minden lel arra vall, hogy az aranyosmást a Murában a tavasszal mégis megkezdik. Legalább egy beküldött értesítés szerint az aránybaná kapitányasága az u. n. gőggyepkeket magától már ellátja. Ezek közül egyet-egyét a muraszardahelyi s letényei hídnál, a harmadikat a muraszardahelyi revnél állítják fel. Ide a munkások már tel vannak fogadva; de itt a munka csak március 15-én veszi kezdetét. A letényei hídnál a tél folyamán is dolgoznak. Egy-egy munkás havi 90 koronát kap, azonfelül tál ruhát és cizmát. Letényére a munkásokat Hodosánból szerződtetik. A többi aranyosmó telephex Muraszardahely, Lapány és Majorlak adja a napszamosokat. Eddig 54 munkás jelentkezett.

— **Szólészeti és borászati felügyelőség.** A szólészeti és borászati felügyelői kerület beosztását most tette közzé a m. kir. földmívelés- ügyi miniszter. Ezen beosztás szerint Zalavármegye területén két helyen lesz ismét ilyen felügye- lőség, u. m. Csáktótyrny és Tapolcán. A csáktó- tyrnyi felügyelőséghez a következő járásook osz- tattak be: a csáktótyrnyi, alsólendvai, nagykani- zsai, letényei és novai járások közéje.

— **Kävészai pofonok.** A csattanós, ki- adós kävézshai pofonok egy szöke ur kapta és egy barna ur adta. A szöke urnak már meg van az a rossz szokása, hogy a „lovagias eljárások- ból” a huzza mindig a rövidbebet, a barna ur- nak ellenben minczen rossz szokása, csak kis- sék hirtelen érmészetek.

— **Ködden történt.** A barna ur, meg a szöke ur két más-más asztalnál piszkálta a fogát a kävézshabban, miközben bejött egy harmadik, egy nagyon vicces ur, kiről nem lehet megállapítani, hogy szöke-e vagy barna. (Ezért csak seszini urnak fogjuk nevezni.) Tehát amint bejött a seszini ur, megpillantotta a barna urt, aztán rögtön készen volt a pokoli tervvel és... és leült egy harmadik asztalhoz. Később felkel, odamegy a barna ur tálkájához, mely a fogason függ, és észrevétlenül, gombostűvel rátűz által úgy apró cédulácskák, végül pedig fázóvik a kävézshóból. Mondjuk, egy apró cédulácskát, amelyen csak ennyi állt:

Ez az állat egészséges!
Jájható a vásárra!

A cédulácska tehát ott volt a kabátban, a seszini ur pedig eltávozott. Tíz percelt később a barna ur is távozni akar, ezért feluzza a kabátot, melyen nem vette észre a fityegő cédulát. Amint az ajtófelé megy, a közönség nemetl kezd. A barna ur észre veszi, hogy őrajta nevetnek va- lamit, s ezért boszankodik: a közönség pedig még jobban nevet. Erre már kékül zöndül a barna ur a dühölt s megszólítja a közölsében nevető szöke urat:

— Mit rhög maga zsidó?

— A szöke ur nem szól, hanem hangosabban, skáláiban nevet. Mire elhangzott az első, majd a második — kävézshai pofon, Mindkettőt a szöke ur kapta, és mindkettőt a barna ur adta. A barna ur pedig ezzel befejezettnek találván az ügyt elrohant a háttán a cédulával. A szöke ur ellen- ben nem találja befejezettnek az ügyet, mert be- perli a hirtelen kézt a barna ur. A csattanós, a kiadós kävézshai pofonoknak tehát folytatása lesz a járásbíróshög előtt...

— **Házipari tanfolyamok.** Végre meg- yénkben is akarnak e téren valamit. A Zalavár- megyei Gazdasági Egyesület Tapolcán gyümölcs- szállító kosarak és Nován faipari eszközök elő- állítása végett házipari telepeket akar létesíteni szövekezteti alapon.

— **A perlaki kaszinó póre Rakovsky ellen.** Mint már egy ízben is említettük, a perlaki kaszinó Rakovsky István képviselőházi alelnök ellen becsületesértési pert indított. Ugyanis a kaszinó a képviselő választások izgalmas nap- jaiban kigyolózta Habus Mihály perlaki plébánost, mire Rakovsky István azt jegyezte meg, hogy a perlaki kaszinó, úgy látszik, nem tür meg kebe- lésben tisztességes embereket. Magánvádra a kesz- helyi büntető járásbíróshög elé került a dolog. A bíróság emküll, hogy a Háztól a mentelmi jog felhögésztését kérte volna, eljárt az ügyben. Ebben Rakovsky istván mentelmi jogának sérelmét látta és ezt a képviselőháznak be is jelentette. A Ház a mentelmi bejelentést minden via nélkül tudomásul vette és a mentelmi bizottsághög utasította.

— **Halálos szerencsétlenség.** Meg- döbölt szerencsétlenség híre érkezett a közeli Petheshárról. Tegnapelőtt, pénteken délelött Horváth Pál pethesházi lakos sze- kéren egy cseckavagót szállított, miközben lovai valamitöl megjidek. Megrattották a kocsiat, mitöl ez nagyot zökent s az ember lebukott, a cseckavagó pedig reáesett, még pedig oly szerencsétlenül, hogy Horváth fejét össezuza. — A szegény ember vé- resen, holtan huzták ki a gép alól.

— **Ehes tolvajok.** A nagy drágaság és a munkanélküliség mindenkor gyermekik a maguk apró virágaiat: az ches élmiszert-tolvajokat. Olyanok ezek, mint pl. a hideg: együtt közön- tenek be a téllal. — Legutóbb Reichenfeld Sándor mézszarot tisztelték meg az élmiszert-tolvaj- rákok a tél mátkívragjai. Vasárnap éjjel az ablak- részeket felfestették, aztán kiemelték 25–30 pár virsilt. Reichenfeld másnap észrevette a lopást, de jelentést a hatóságának nem tett.

— **Hazatérő munkások.** A földmívelés- ügyi miniszter leírattban értesítette a Gazdasági Egyesületet, hogy november hó 25-én több száz munkás érkezett vissza Amerikából, miert is azok, kiknek munkásokra van szükségük, forduljanak közvetlenül Lekky István miniszteri osztálytanácsos hög Fiumba, Európa szálloda.

— **Megvert asszony.** Magdics Magda tur- nicsai lakos vasárnap délután, mikor a miséről hazra ment, a lakásán találta Zselczen Anna vas- megyei lakosnöt egyedül. Magdics Magda nagy- gon mejjidit a szobájában idözö idegen nőtöl, akit tolvajnak nézett s rögtön észbe ötlött, hogy megnézi, vajjon nem-e hiányzik a szekrényöl az odahelyezett pénze. A pénz hiányzott. Magdics Magda kérdöre vont az idegen nőt, aki megbotránkozva hallgatta a vádat. Ekkor nekiment Magdics Magda az asszonynak, megpofozta és letépte a ruháját. Ezzel vége lett volna a dolog- nak, de csak most jött a bökkéno. Magdics Magdának később észbe jutott, hogy a pénz már ö előzőleg kivette a szekrényöl s ez szerint ártatlanul bántalmazta a szegény nőt. De Zselczen Anna nem hagyta abba a dolgot, hanem emelt a csendőrségre s feljelentette Magdics Magdát.

— **Az ifjúsági kör esteielyi iránt** vért- szerre nagy az érdeklődés. És méltán, mert az esteielyiek az a szárdéka, hogy szárdékozott ügyvéleket híveket szerzesz, megadnak a közönség körében, s mint ilyen, az ideál tel folyamán egy nagyobb számba mulatsógot is produkálhasson. A legközelebb megkezdődő szárdékozott esteielyi belépő-díja 40 fillér lesz, előadás után táncsal. Az első előadás prólógból, szavalatból, humoros felolvasásból, továbbá ének, zen és monológból fog állani. Husz krajácért ennél ob- bet nemhogy adni, de kívánni sem lehet!

— **Tíz.** Sokszor hangoztattuk, hogy nem való gyermek kezébe a gyufa, de hiába. A szülőök nem okunak a bajokon, nem vigyáznak a gyufára, amely mihielyt gyermek-keze kerül: bajt okoz. Legutóbb, pénteken d. e. 10 órakor Kollár Márton melinci lakos házát gyújtották fel apró ke- zek. A kis Kollár jancsi addig-addig játszódott a gyufával a ház végében, migem kigyuladt az épület s a takarmánnyal együtt 536 kor. értékben porrá égett. Biztosítva nem volt.

— **A postai alkalmazottak nöüleséje.** A kereskedelmi miniszter egy múlt kiadott rendele- tével a posta és táviró segedítségjelöltjeiket és növe- dékeiket a nöülesétöl elhúta. A rendelet szerint, aki segedítségjelölt vagy növeendő minőségben megüszöl, úgy tekintik, mintha állásáról lemond- tott volna, emnélfogva a szolgálati kötelet alól egyszerűen fölméltik.

— **Csalás a legny számlával.** Egyed é Károly hosszafutai hamis nem lévén pénze itarla, a pénzszereznek egy igen könnyü módját találta ki. Kállított egy 54 koronáról szóló számlát Pollák József helybeli kereskedő nevére, majd pedig elment Pollákhöz s azt monvda, hogy őt a rédicai gözmalomtól küldték ide, kérte az őt- zék kifizetését. A kereskedő, aki tényleg tartoz- zik a rédicai gözmalomnak, átadta Egyednek az 54 koronát, de nagy volt a meglepetése, mikor megtudta, hogy Egyed Károlyt nem bízta meg senki és hogy közönséges csalással áll szemben. Pollák mihiely tudomására jött annak, hogy becsap- ták, jelentést tett az esetről a csendőrségre, de Egyed a pénzt addigra elumpolta.

— **Festik a nagytermet.** A Korona-szálló tancsmerete fölött, kopott, megélezsített rajta az idő letagadhatatlan nyoma: az öregség. És csodálatos, hogy amikor összejöttünk benne, sokaságan kérdeztük, holosem mondták, hogy hány éve óta látjuk ugyancsak az öregséget a fatalok, hány éve látjuk a megkopott festést a mennyezetet, csak kacagunk, csak mulatunk, valahányszor a jó öreg tancsmeret vendégei voltunk. Legközelebb azonban újból megfogadjuk az „öreg”. Ugyanis mint halljuk, a szálló tulajdonsága megfesteti a termet s a munkát már legközelebb meg is kezdik. Fialat, derűs színt kap, hogy szinte mosolyog ráunk, ha báli fölötöztenek a farsangon majd benne pucoljuk el a pénzünket...

— **Izgalmas árvérés.** Még ez év szeptemberében történt, hogy Androcse Lenárd helybeli végrehajtót és Milhofer Henriket, akik végrehajtani mentek Melinc községbe, ott Düh András és anyja, Düh Józsefné radjók támadták, és Düh András egy vasvillával agyon akarta szúrni a végrehajtót. Androcse látva az elenszegülést, elhalasztotta az árvérést, egyben pedig értesítette az öket fenyegető veszedelméről a belatincsi csendőrozsát. Innen Csizai Henrik csendőri egy társával nyomon kísárlt a színterületre, a támadók Dühök nagyszámú a harcászágból még mindig nem vesztették, felszólították őket a békés megadásra. Düh András és anyja nekítámadtak a csendőrozsák is, miközben ezek kénytelenek voltak fegyvert használni. Ugy Dühné, mint Düh András ázsúrral karit ki a csatából, ellenük pedig az eljárás — hatóság elleni erőszak címen — megindították. — Ebben az ügyben kedd-ven volt a tárgyalás a zalaegerszegi törvényszék előtt, mely Düh András, az egyhíto körülmények figyelembe vételével 3 napi elzárásra s a költségek megfizetésére ítélte, Düh Józsefnét pedig felmentette.

— **Sómizériák.** Só nélkül meg nem élhet az ember. Só nélkül nem tud meglenni a gazda. És mégis az a veszedelem tenyegedett bennünk, hogy egyszer csak elfogy a só, mert a szükségletet a kereskedők képtelenek lesznek ellátni. — Szóba került nálunk már többször a sóhiány. Előfordult, hogy egy nagy gazdaság nem kapott mással, mert az áruda részére hetekig nem szállították a megrendelt árut. Akkor a gazdaság elszállított táviratozót a miniszternek s kapjunk megnyugtató választ és sőt. Most azonban — ugylátszik még akutabban válik a baj, mert az országgyűlésen is foglalkoztak vele. A kormány-elnök azt mondta, hogy egykezni fog a bajon segíteni s lesz só, csak a vasut győzzé szállítani. A segítségre szükség is van, mert biztos tudomásunk van róla, hogy faluhelyeken már most is nehéz sóhoz jutni.

— **A „előkelő idegen.”** Munda Mica radeni (Stájer-ország) legény tagnépeltl körkép-rón ellátogatott Alsöldendvára. Ideérve, bement Deutsch János vasuti-utcai korszamájába és ott nyakra-főre rendelgetett magának, mikor pedig fizetésre került a sor, az előkelő és kedves idegen — meg akart lépni. Nemes szándékát azonban észrevették és nyakoncsipték. Ekkor Munda kereskedő-ségnek mondva magát, kérte a vendéglőt, hogy várjon addig, amíg ő pénz szerz valahonnan, zálogban pedig ott hagyta biciklijét. Munda távozott a korszamából s bejött a városba, hogy a kereskedésekben pénz kölöljön össze, amiből kordját kifizeti. Javában keregett, mikor Cséka Dáni radeni elött, gyanakos túnt fel. „Előkelő idegen” igazolásra szólította fel, miközben kislít róla, hogy a radeni hatóság által egy bicikli lopása miatt körözve van. — E felfedezés után letartóztatták s a tolvaj-fogásról értesítették a radeni hatóságot.

— **Spingler János a törvényszék előtt.** Október 12-én éjél Spingler János alsöldendvahi kömvélségény behatolt Tivadar Ferenc kereskedő pincéjébe, de még mielőtt valamit elvihetett volna, észrevették és letartóztatták. Letartóztatás közben Spingler ellene szegült a csendőrnök, aki kénytelen lévén fegyvert használni, megszurta a betőröt. Spingler felgyógyult s pár nap múlva még két büntetést követett el. Megrabolta a kerkeszcentmiklósi templomot, majd pedig feltörte Ráth János nr. honvédszázados szőlő-hegyi pincéjét. — E hó 26-án állott Spingler a zalaegerszegi kir. törvényszék előtt egyrendbeli hatóság elleni erőszakkal és háromrendbeli lopással vádolva. A kir. törvényszék 1 és fél évi fegyházra ítélte Spinglert. Védője felebbezett.

— **A megszökött ügynök ízelmei.** A helyigymiszter Zala megye törvényhatóságával rendeletlen közli, hogy László Fülöp volt kívándorlasi meghatalmazott, aki iftkos kívándorlasi ügynökségek miatt már több ízben büntetve volt s legutóbb a rá kiszabott büntetés elföl megszökött, most Bécshöl intőzi ízelmeit és a magyarországi községi jegyzőket dijazás kitátsa kielőrra szólítja föl, hogy címet közzéjék a kívándorlasi szándékokkal. A miniszter felmenteti a jegyzőket, hogy amennyiben László fölmentésének bármi módon eleget tesznek, vagy vele érintkezésbe lépnek, kihágás és egyuttal fevelmi vétséget követnek el.

Üzlet-áthelyezés.

Értesítem Alsöldendva és vidéke n. é. közönségét, hogy

órás- és ékszerész-üzletemet

nov. 1-én az ujjonnan épült Balkányi-féle házba helyeztem át, ahol minden e szakmába vágó **óra, ékszer és látszerészeti cikkek** pontos kiszolgálás mellett jótállással kaphatók.

Pontos szolgálati zsebórák
7 K-tól feljebb, ébresztő órák
4 K-tól kezdve.

A mai kor minden igényeinek megfelelő műhelyemben óra- és ékszer-javításokat elfogadok.

Mayer Ödön
órák és ékszerész.

Fr. Kaiser-féle
bregenzi (Vorarlberg) köhögés elleni cukorkák,
kaphatók altírótt gyógyszerárban.
Ki ezen köhögés elleni cukorkákat figyelembe nem veszi, vezekzik a saját egészsége ellen. — A Kaiser-féle „Mell-Caramella” cukorkák fenylével, orvosilag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gegerokodás elleni közhöközőnyújt ellen. — 5245 vanyokkal igazolja a szer hatáthatóságát. Ezen kitíno gyógyszer hatásu cukorkákak esomnaga 20 és 40 fillér, adnaga 80 fillér.
Kapható:
FUSS F. NÁNDOR gyógyszerár
Alsöldendván.

Ajánlható cézgek

(Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.)

ARNSTEIN BENÓ fűszer-, festék-, esomnaga-, liszt-, vetemény-gyark, ugyszinton norinborít, üveg- és porcellán-kereskedése. — Dészka-, építelő- és szerkaktár.

ZOMBORI MIHALY higienikusan berendezett fodrász-terme a Fő-utuban (Tivadar-féle új ház).

BLAU SÁNDOR vasuti vendéglője az állomás mellett. Kitíno konyha, jó borok, frissen csapolt sör.

WORTMAN BENÓ rőfös- és divatáru-kereskedése. Nagy raktár halotti és temetkezési kellekekben.

FARAGÓ ISTVAN borhely- és fodrász.

HORVÁTH LAJOS borhely. Illatszerek raktára.

BADER HERMAN cipész. Nagy raktár kész férfi- és női cipőkben.

ASCHERL JOZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési terveket készíteset, mindennemű építkezést, valamint szakelemény adását, tanulmányait előrendő fővárosi építésznek szentel. SCHWARZ KAROLY bórkereskedő és szikviz-gyáros.

REICHENFELD SÁNDOR mérzáros és bórkereskedő-tulajdonos.

TÖRÖK SÁNDOR cipész és bórkereskedő.

AG ISTVAN vendéglője Hosszufalu.

MAYER ÖDÖN órák és ékszerész. Nagy raktár élma-éztist arukban.

WALTERSDORFER HENRIK mérzáros és bórkereskedő-tulajdonos.

BECK MIKSA süteője.

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

HEGEDIGS ISTVAN esizmadia.

FERENCZY JOZSEF vendéglős.

WOLFSOHN HENRIK központi káves.

Öv. TUSKE FERENCZNÉ vendéglős.

MANDELBAUM MÖR rőfös és divatáru kereskedő.

NEUBAUER ANDRÁS „Korona” nagyvendéglője, kávecznaja és szállodája.

Idői Mautner-fele magvak FREYER LIPÓT kereskedésben kaphatók.

WEISZ ZSIGMOND előrendő férfi-szabó. — Kész férfi- és gyermekruhák gyári raktára.

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, méz- és cement-raktára és cement-áru készítése.

BRÜNNER SAMU vegyeskereskedő.

MUHR LAJOS vendéglője a „Gspikshéz” Hosszufaluban.

„KINCSES KALENDÁRIUM”

megérkezett. Kapható egyszerű kötésben 2 koronáért, vászonkötésben 3 koronáért BALKÁNYI ERNŐNÉL Alsöldendván.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

KEIL-féle viasz-kenős kemény padló számára.
KEIL-féle fehér „Glasur”-fénymáz 90 fillér.
KEIL-féle arany-fénymáz képkéretnek 40 fillér.
KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Arnstein Benó (Graner Testvérek utóda) cégnél Alsöldendván.